

УПОВНОВАЖЕНИЙ

Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298-70-33

____.____.20__ № _____

На № _____ від _____.____.20__

Міністру юстиції України
Денису МАЛЮСЬЦІ

Віце-прем'єр-міністру України -
Міністру цифрової трансформації
України
Михайлу ФЕДОРОВУ

ПОДАННЯ

про усунення порушень закону, що
загрожують життю, здоров'ю та безпеці
утримуваних у місцях несвободи осіб

У межах реалізації Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини функцій національного превентивного механізму, відповідно до статей 13, 19-1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, місця несвободи в Україні є об'єктами постійного моніторингу з метою запобігання катуванням та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання.

Статтею 3 Конституції України визнано найвищою соціальною цінністю людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку.

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№11447.2/22/39.4 від 19.09.2022
КЕП: Лубінець Д. В. 19.09.2022 13:43
5FBB77F7B650371D04000000E88D010044560300

Відповідно до вимог статті 28 Основного Закону України ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню.

Обов'язок держави - захищати життя людини (стаття 27 Конституції України)

Суспільного резонансу в Україні набуто фактами тривалого існування в державних установах «Одеський слідчий ізолятор» (керівник Сергій ЧИШКАЛА), «Одеська виправна колонія (№ 14)» (керівник Володимир КОПИЛЬЧУК) схеми незаконного заволодіння соціальними виплатами, передбаченими державою для внутрішньо переміщених осіб, викритої працівниками управління міграційної поліції Головного управління Національної поліції в Одеській області <https://www.youtube.com/watch?v=pdVV5CDqH28&t=97s>, <https://od.npu.gov.ua/news/zvichajni-novini/v-odesi-operativniki-upravlinnya-migracijnoji-policziji-vikrili-sxemu-nezakonnogo-zavolod-innya-soczialnimi-viplatami-peredbachenimi-derzhavoyu-dlya-vnutrishno-peremish-henix-osib/>.

За офіційною інформацією правоохоронного органу, утримувані у вказаних місцях несвободи «уродженці областей, де ведуться активні бойові дії, будучи затриманими в Одесі за скоєння злочинів ще до повномасштабного вторгнення російських військ в Україну та фактично перебуваючи на той момент в місцях позбавлення волі, дізнавшись про програму виплат державної допомоги внутрішньо переміщеним особам, через мобільний застосунок «ДІЯ» заповнили форму на отримання статусу вимушених переселенців та грошової допомоги. Незаконно оформлені щомісячні виплати вони отримували впродовж декількох місяців, доки їх протиправні дії не були викриті».

Під час проведення працівниками правоохоронних органів обшуків виявлено мобільні телефони, які на момент обшуку були активовані та перебували у робочому стані.

Виявлення активованих електронних пристроїв зв'язку у місцях несвободи може свідчити про існування в державній установі «Одеський слідчий ізолятор» та державній установі «Одеська виправна колонія (№ 14)» системних каналів потрапляння до утримуваних речей та предметів, заборонених вимогами пункту 5 глави 4 розділу I Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 14.06.2019 № 1769/5, пунктом 4 розділу II Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань, затверджених наказом Міністерства юстиції України від

28.08.2018 № 2823/5, для передавання ув'язненим і засудженим, а також для користування та зберігання при собі.

Існування таких каналів постачання заборонених речей та предметів обумовлює реальні ризики потрапляння до утримуваних у зазначених місцях несвободи осіб зброї, наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, чим створюється реальна небезпека для їх життя, здоров'я.

В умовах воєнної агресії скупчення електронних пристроїв у місцях колективного утримування ув'язнених та засуджених з дислокацією у прикордонному регіоні може використовуватися російськими військами з метою знаходження цілей ураження під час обстрілів, позбавлення життя та здоров'я утримуваних, персоналу місць несвободи, заподіяння шкоди майну державних установ.

Викрита можливість використання утримуваними у місцях несвободи особами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Портал Дія) з протиправною метою, нестача своєчасної ідентифікації цією електронною системою місць дислокації заявників як місць несвободи, виявляє наявність системних вад, зокрема у підсистемі перевірки даних, у діяльності державного підприємства «ДІА» (керівник Дмитро ПЕТРУЩЕНКО) як технічного адміністратора.

Тривалість існування протиправної схеми, її розгалуженість та багатоособовість та рівень небезпеки для осіб, утримуваних у місцях несвободи, свідчать про незабезпечення виконання покладених державою функціональних обов'язків не лише державними установами, а й Південним міжрегіональним управлінням з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції України (керівник Андрій ЯВТУШЕНКО), відділом внутрішньої безпеки Державної кримінально-виконавчої служби України і органів юстиції Міністерства юстиції України (Володимир ЗАВРАЙСЬКИЙ), відділом по роботі з системою Державної кримінально-виконавчої служби Міністерства юстиції України (керівник Віталій ДОНСЬКИХ), управлінням пенітенціарних інспекцій Міністерства юстиції України (керівник Володимир ТРОХИМЧУК), департаменту з питань виконання покарань Міністерства юстиції України (Сергій ГРЕЧАНЮК), а також заступником Міністра юстиції України Оленою ВИСОЦЬКОЮ у частині неналежного забезпечення державної політики у сфері виконання кримінальних покарань; державної безпеки та охорони правопорядку, пов'язаних із вирішенням питань виконання кримінальних покарань; контролю за організацією охорони установ виконання покарань, слідчих ізоляторів, дотриманням правопорядку та забезпеченням

безпеки в них; недостатньої ефективності системи наглядових та профілактичних заходів, які застосовуються до засуджених та осіб, узятих під варту; неповноти контролю за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань та реалізації законних прав засуджених та осіб, узятих під варту на життя та здоров'я, особисту безпеку.

У зв'язку із наведеним, на підставі статей 13, 15, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» **ПРОПОНУЮ:**

1. Міністерству юстиції України відповідно до підпунктів 14-16 частини другої статті 18 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», пункту 5, пункту 12 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, провести перевірку діяльності державних установ «Одеський слідчий ізолятор», «Одеська виправна колонія (№ 14)», Південного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань, відділу внутрішньої безпеки Державної кримінально-виконавчої служби України і органів юстиції, відділу по роботі з системою Державної кримінально-виконавчої служби, управління пенітенціарних інспекцій, департаменту з питань виконання покарань Міністерства юстиції України за наведеними фактами можливих порушень прав людини, ініціювати питання щодо проведення службового розслідування та притягнення до дисциплінарної відповідальності винних керівників, інших державних службовців і працівників апарату центрального органу виконавчої влади, його територіальних органів, установ та організацій, що належать до сфери його управління, вжити вичерпних заходів до усунення виявлених порушень та недоліків, причин та умов, що сприяли їх виникненню.

2. Міністерству цифрової трансформації України відповідно до підпунктів 14-16 частини другої статті 18 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», пункту 9-4 пункту 4, пункту 10 Положення про Міністерство цифрової трансформації України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.09.2019 № 856, провести перевірку діяльності державного підприємства «ДІЯ» за наведеними фактами можливих порушень прав людини, ініціювати питання щодо проведення службового розслідування та притягнення до дисциплінарної відповідальності винних керівників, інших працівників державного підприємства, що належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, вжити заходів до удосконалення конфігурації електронної системи з метою унеможливлення

використання інформації про дислокацію місць несвободи у протиправних цілях.

3. Про результати розгляду цього акта реагування у місячний строк письмово повідомити Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про вжиті заходи, додавши на підтвердження електронні копії документів про вжиті заходи.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№11447.2/22/39.4 від 19.09.2022
КЕП: Лубінець Д. В. 19.09.2022 13:43
5FBB77F7B650371D0400000E88D010044560300